

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم اجتماعی	پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی	تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۲۶ / ۰۵ / ۱۳۹۹	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریورماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱	الف) بخش الزامی دانش آموزان عزیز به سؤالات ۱ تا ۱۲ (جهت کسب ۱۶ نمره) پاسخ دهید. در عبارات زیر موارد صحیح و غلط را مشخص کنید: الف) بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر، کنش فردی محسوب می شود. ب) آداب و رسوم عروسی و عزاداری، از مصادیق فرهنگ به شمار می آید. ج) هر جامعه ای بر اساس هویت خود، با طبیعت و بدن آدمی تعامل می کند. د) در نخستین رویارویی ها، قدرت اقتصادی و فرهنگی جوامع غربی، جوامع اسلامی را به خودختگی فرهنگی دچار ساخت.	۲
۲	جاهای خالی را با عبارات مناسب پر کنید: الف) قرار گرفتن بر سر دو راهی، یکی از ویژگی های کنش را نشان می دهد. آن ویژگی، بودن کنش است. ب) ارزش ها و هنجارهای اجتماعی از طریق تحقق می یابند. ج) امر به معروف و نهی از منکر از جمله راهکارهای اسلام برای و کنترل اجتماعی است. د) اگر فرهنگی که اعتبار اجتماعی خود را از دست می دهد، فرهنگ حق باشد و جهت تغییرات به سوی فرهنگ باطل باشد، تحول فرهنگی است.	۲
۳	سؤالات چهار گزینه ای: الف) کدام گزینه در مورد پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش صحیح است؟ ۱- پیامدهای ارادی کنش، قطعی و حتمی اند اما پیامدهای غیرارادی کنش، احتمالی اند. ۲- پیامدهای ارادی، کنش نیستند بلکه نتیجه طبیعی کنش اند. ۳- عوض شدن هوای کلاس بعد از باز کردن پنجره، پیامد ارادی کنش است. ۴- پیامدهای غیرارادی کنش قطعی هستند؛ یعنی حتما انجام می شوند. ب) عبارت زیر نشانگر رابطه میان کدامیک از ابعاد هویت بر یکدیگر است؟ "یک انسان با تقوا، جهانی را تغییر می دهد." ۱- جسمانی بر نفسانی ۲- نفسانی بر اجتماعی ۳- جسمانی بر اجتماعی ۴- اجتماعی بر نفسانی ج) اگر شخصی شغل خود را تغییر دهد اما شغل جدید، موقعیت اجتماعی او را تغییر ندهد، تحرک اجتماعی دارد. ۱- میان نسلی نزولی ۲- افقی ۳- درون نسلی صعودی ۴- نزولی د) هویت فرهنگی جامعه بر اساس آن شکل می گیرد. ۱- آرمان ها و ارزش های ۲- هنجارها و عقاید ۳- عقاید و ارزش های ۴- هنجارها و نمادهای	۲
	«ادامه سؤالات در صفحه دوم»	

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم اجتماعی	پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
رشته : ریاضی فیزیک – علوم تجربی	تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۲۶ / ۰۵ / ۱۳۹۹	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریورماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۴	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) دو ابزار مهم شناخت عقاید و ارزش‌ها را نام ببرید. ب) وجود نظریات متفاوت در باره‌ی هویت نشانه چیست؟ ج) جامعه برای پیشگیری از کجروی‌های اجتماعی و کنترل آن‌ها چه روش‌هایی به کار می‌گیرد؟ (ذکر دو مورد) د) متفکران ایرانی در نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب، چه کتابهایی تدوین کردند؟ (ذکر دو مورد)	۲												
۵	هر یک از تعاریف ستون اول به کدام یک از مفاهیم ستون دوم اشاره دارد؟ (۱ مورد اضافی است)	۱												
<table><tr><th>تعاریف</th><th>مفاهیم</th></tr><tr><td>الف) جامعه خودباخته‌ای که در مواجهه با جامعه دیگر، هویت فرهنگی خود را از یاد می‌برد.</td><td>۱- از خودبیگانگی فرهنگی</td></tr><tr><td>ب) فرهنگ‌هایی که مانع شناخت انسان از عالم و آدم می‌شوند.</td><td>۲- از خودبیگانگی فطری</td></tr><tr><td>ج) جامعه‌ای که اعضای آن در گزینش عناصر فرهنگی جامعه دیگر، حالت فعال و خلاق خود را از دست داده‌اند.</td><td>۳- از خودبیگانگی</td></tr><tr><td>د) بیگانه شدن انسان از خودش.</td><td>۴- خودباختگی فرهنگی</td></tr><tr><td></td><td>۵- از خودبیگانگی تاریخی</td></tr></table>			تعاریف	مفاهیم	الف) جامعه خودباخته‌ای که در مواجهه با جامعه دیگر، هویت فرهنگی خود را از یاد می‌برد.	۱- از خودبیگانگی فرهنگی	ب) فرهنگ‌هایی که مانع شناخت انسان از عالم و آدم می‌شوند.	۲- از خودبیگانگی فطری	ج) جامعه‌ای که اعضای آن در گزینش عناصر فرهنگی جامعه دیگر، حالت فعال و خلاق خود را از دست داده‌اند.	۳- از خودبیگانگی	د) بیگانه شدن انسان از خودش.	۴- خودباختگی فرهنگی		۵- از خودبیگانگی تاریخی
تعاریف	مفاهیم													
الف) جامعه خودباخته‌ای که در مواجهه با جامعه دیگر، هویت فرهنگی خود را از یاد می‌برد.	۱- از خودبیگانگی فرهنگی													
ب) فرهنگ‌هایی که مانع شناخت انسان از عالم و آدم می‌شوند.	۲- از خودبیگانگی فطری													
ج) جامعه‌ای که اعضای آن در گزینش عناصر فرهنگی جامعه دیگر، حالت فعال و خلاق خود را از دست داده‌اند.	۳- از خودبیگانگی													
د) بیگانه شدن انسان از خودش.	۴- خودباختگی فرهنگی													
	۵- از خودبیگانگی تاریخی													
سؤالات تشریحی														
۶	چرا پدیده‌های اجتماعی معنادارند؟													
۷	لایه‌های سطحی و عمیق فرهنگ را مقایسه کنید.													
۸	تفاوت فرهنگ حق و فرهنگ باطل را بنویسید.													
۹	آیا فرصت‌های پیش روی افراد برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های جدید در جوامع مختلف، یکسان است؟ توضیح دهید.													
۱۰	هویت فرهنگی جامعه تا چه زمانی دوام می‌آورد؟ چه زمانی تداوم فرهنگی آن با چالش مواجه می‌شود؟													
۱۱	جوامع اسلامی از جمله ایران، با هجوم نظامی و سیاسی اقوام مختلف مواجه شده‌اند؛ جهان اسلام چگونه با این هجمه‌ها مقابله کرد؟ (ذکر دو مورد)													
۱۲	انقلاب اسلامی ایران چه تأثیری بر جوامع اسلامی داشته است؟													
«ادامه سؤالات در صفحه سوم»														

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم اجتماعی	پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
رشته : ریاضی فیزیک – علوم تجربی	تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۲۶ / ۰۵ / ۱۳۹۹	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریورماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

	بخش انتخابی	
	دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره، از سؤالات ۱۳ تا ۲۰ فقط ۴ سؤال را به دلخواه پاسخ دهید.	
۱۳	مرز و محدوده فرهنگ آرمانی و فرهنگ واقعی بر چه اساس تغییر می کند؟ توضیح دهید.	۱
۱۴	ویژگی های هویتی اکتسابی و انتسابی را با مثال مقایسه کنید.	۱
۱۵	زبان فارسی چگونه توانست به زبان دوم جهان اسلام تبدیل شود؟	۱
۱۶	نمودار زیر را کامل کنید. علل تحولات فرهنگی	۱
۱۷	تبعیت اراده یک انسان از انسان دیگر به چند صورت انجام می پذیرد؟ نام برده و شرح دهید.	۱
۱۸	نظام سیاسی لیبرال دموکراسی را تعریف کنید.	۱
۱۹	چرا تأمین جمعیت مناسب برای یک جامعه مسئله ای هویتی است؟	۱
۲۰	چرا جوامع غربی علیه ایران جنگ اقتصادی تمام عیاری به راه انداخته اند؟	۱
۲۴	سربلند و پیروز باشید	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم اجتماعی	رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۵/۲۶	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در شهر یورماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) غلط (صفحه ۴) ب) صحیح (صفحه ۱۶) ج) صحیح (صفحه ۳۶) د) غلط (صفحه ۶۱)	۲
۲	الف) ارادی (ص ۳) ب) کنش اجتماعی (ص ۱۲) ج) جامعه پذیری (ص ۴۳) د) منفی (ص ۵۲)	۲
۳	الف) گزینه ۴ (پیامد غیر ارادی) (ص ۶) ب) گزینه ۲ (نفسانی بر اجتماعی) (ص ۳۵) ج) گزینه ۲ (افقی) (ص ۴۵) د) گزینه ۳ (عقاید و ارزشها) (ص ۵۱)	۲
۴	الف) عقل و وحی (ص ۲۷) ب) نشانه این است که امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد. (ص ۳۸) ج) تبلیغ و اقناع – تشویق و پاداش – تنبیه و مجازات (۲ مورد کافی است) (ص ۴۳) د) غرب زدگی – بازگشت به خویشتن – خدمات متقابل اسلام و ایران – فطرت (ذکر دو مورد کافی است صفحه ۶۱)	۲
۵	الف) ۵ ب) ۲ ج) ۴ د) ۳ صفحه ۵۴-۵۵	۱
۶	پدیده های اجتماعی را انسان ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می آورند و چون افراد با آگاهی، اراده و هدف عمل می کنند، پدیده های اجتماعی معنا دارند. (ص ۱۲)	۱
۷	لایه های سطحی (هنجارها و نمادها) امکان تغییر بیشتری دارند. لایه های عمیق (عقاید و ارزشها) کمتر در معرض تغییر قرار می گیرند و تأثیرات همه جانبه و فراگیر دارند و در مقایسه با هنجارها و نمادها اهمیت بیشتری دارند. به همین دلیل، تغییرات اساسی در لایه های عمیق فرهنگ آن را به فرهنگ دیگری تبدیل می کند. (برای هر قسمت ذکر دو ویژگی کافی است) (ص ۱۶)	۱
۸	بخش هایی از فرهنگ که از نظر علمی صحیح و مطابق فطرت انسان باشد، فرهنگ حق و بخش هایی که از نظر علمی قابل دفاع نباشد و بر اساس خرافات شکل گرفته باشد، فرهنگ باطل است. (ص ۲۶)	۱
۹	یکسان نیست. هر جامعه ای به تناسب عقاید و ارزش های خود، برخی تحرک های اجتماعی و تغییرات هویتی را تشویق و برخی دیگر را منع می کند؛ برخی هویت ها را می پذیرد و برخی دیگر را نمی پذیرد. (ص ۴۶)	۱
۱۰	هویت فرهنگی جامعه تا زمانی دوام می آورد که عقاید و ارزش های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جامعه و برای آنها مهم باشد. هر گاه عقاید و ارزش ها، اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای یک جامعه از دست بدهند، تداوم هویت فرهنگی آن جامعه با چالش مواجه می شود. (ص ۵۱)	۱
۱۱	۱: در جنگ های صلیبی، مهاجمان را دفع کردند. ۲: در حمله مغول، مهاجمان را درون فرهنگ خود جذب و هضم کردند ۳: مواجهه فرهنگ جدید غرب با جوامع و فرهنگ اسلامی تجربه جدیدی است که هنوز به پایان خود نرسیده است. صفحه ۶۰	۱

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم اجتماعی	رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۵/۲۶	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در شهریورماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۲	جوامع اسلامی با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که فرهنگ غربی القا می کرد، جست و جو می کنند و به این ترتیب، اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید در جهان ظاهر می شود. (ص ۶۴)	۱
	پاسخ سؤالات انتخابی: "مصحح گرامی اگر دانش آموز به بیش از ۴ سؤال انتخابی پاسخ داده باشد، فقط ۴ سؤال اول را تصحیح نمایید."	
۱۳	مرز و محدوده فرهنگ آرمانی و فرهنگ واقعی بر اساس عمل مردم تغییر می کند هر اندازه مردم مطابق آرمان ها و ارزش ها عمل کنند، به همان اندازه، آرمان ها وارد فرهنگ واقعی می شوند. (ص ۲۴)	۱
۱۴	انتسابی: ما در شکل گیری بعضی ویژگی های هویتی نقشی نداریم مانند مکان یا زمان تولد یا دختر و پسر بودن. اکتسابی: بسیاری از ویژگی های هویتی را خودمان شکل می دهیم یا در شکل گیری آنها نقش و سهم زیادی داریم مانند صفات اخلاقی و روانی (هر مثال صحیح دیگر، نمره دارد) (ص ۳۳)	۱
۱۵	زبان فارسی به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام، از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت و به عنوان زبان دوم جهان اسلام، در مناطق مختلف جهان اسلام، گسترش یافت. (ص ۵۹)	۱
۱۶	ابداعات و نوآوری های مثبت و منفی افراد ← درونی ← بیرونی ← کاستی ها و بن بست های درون فرهنگ (صفحه ۵۲ کتاب)	۱
۱۷	۱- تبعیت با کراهت؛ تبعیتی است که ناشی از تهدید و ترس باشد ۲- تبعیت با رضایت؛ تبعیتی است که با رضایت و میل درونی همراه است. (ص ۶۹)	۱
۱۸	لیبرال دموکراسی نوعی نظام سیاسی است که ادعا می کند با خواست و اراده اکثریت مردم سازمان می یابد این نظام سیاسی هیچ حقیقت و فضیلتی را به رسمیت نمی شناسد و حکومتی دنیوی و این جهانی است. (ص ۷۴)	۱
۱۹	جمعیتی که جامعه زمینه ساز گسترش فرهنگ آن است کاهش جمعیتی که جامعه امکان تسلط جوامع و فرهنگ های دیگر بر آن جامعه را فراهم می آورد از این رو تأمین جمعیت مناسب برای یک جامعه، مسئله ای هویتی است. (ص ۷۷)	۱
۲۰	برخی از کشورهای سلطه گر غرب که از سویی اقتصاد را اساس همه چیز می پندارند و از سوی دیگر، تمامی شیوه های غیراقتصادی را نابود شده می بینند، پاشنه آشیل ایران اسلامی را اقتصاد می دانند؛ از این رو جنگ اقتصادی تمام عیاری را علیه کشور ما به راه انداخته اند. (ص ۸۱)	۱
	"به پاسخ هایی که از نظر مصحح محترم به راهنمای تصحیح نزدیک است نمره تعلق می گیرد."	۲۴